

0.62-1100000
0.2.

KÉPZÉSI PROGRAM
SZAKMAI KÉPZÉS

**Népi kézműves (Gyékény, szalma, és
csuhétárgykészítő)**

PROGRAMKÖVETELMÉNY AZONOSÍTÓ SZÁMA: 02143005

PROGRAMKÖVETELMÉNYE MEGNEVEZÉSE: Népi kézműves (Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő)

1. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés

1.1 megnevezése: Népi kézműves (Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő)

1.2 besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 02143005

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

2.1. megnevezése: Népi kézműves (Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő)

2.2. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerinti szint: 3

2.3. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerinti szint: 3

2.4. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti szint: 3

3. A képzés során megszerezhető kompetenciák:

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri a népművészet, néprajz alapjait. Tisztában van a művészettörténeti stíluskorszakokkal, szellemi és tárgyi sajátosságaival.	Képes a tanultakat összefüggésében látni. Képes folyamatosan bővíteni szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit.	Mindig szem előtt tartja a tanultak alapján a stílusjegyek megfelelő alkalmazását.	Alkotó módon és önállóan alkalmazza ismereteit és alakítja ki saját stílusát.
Ismeri és érti a különböző társadalmi rétegek hagyományos környezetének és tárgykultúrájának változásából adódó összefüggéseket.	Hagyományőrző rendezvényeket látogat Képes tájékozódni szakmai fejlődésének lehetőségeiről – szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek, - különféle szakmai rangok, címek (Népművészet Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszerzésének módjáról.	Mindig szem előtt tartja a tanultak alapján a stílusjegyek megfelelő alkalmazását.	Alkotó módon és önállóan alkalmazza ismereteit és alakítja ki saját stílusát.
Ismeri a műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontjait, valamint berendezésének munkavédelmi, környezetvédelmi, látványossági, szakmai szempontok szerinti kialakítását;	A tanultak alkalmazásával képes kialakítani, berendezni műhelyét, műhelygalériáját.	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat elhárítja.
Tisztában van a raktár kialakításának és működtetésének szabályaival;	Képes kialakítani és kezelni raktárát.	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat elhárítja.

Ismeri a vállalkozási formákat, a vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályait;	Képes vállalkozást indítani és működtetni.	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat elhárítja.
Érti a piackutatás és marketing alapjait; Ismeri a költségkalkuláció, árképzés, üzleti terv, SWOT - analízis fogalmakat és érti ezek alkalmazását;	Képes kialakítani értékesítési csatornáit. A tanultak alkalmazásával képes költségkalkulációt, árkalkulációt készíteni, alapanyag szükségletet számolni, üzleti tervet készíteni.	Felelősséggel alkalmazza a tanultakat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő problémákat kezeli.
Ismeri a kivitelezési- és műhelyrajz készítésének alapjait, egyezményes jeleit, pontos használatukat;	Munkájában megvalósítja a szerzett tudásanyagot.	Elkötelezetten alkalmazza a tanultakat és felelősséget vállal az elvégzett munkáért.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő problémákat kezeli.
Tisztában van a népi kézművesség termékeinek értékesítési formáival, lehetőségeivel, a szerzői jog szabályaival.	Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít.	Felelősséggel alkalmazza a tanultakat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat elhárítja.
Ismeri jelentős alkotók kiemelkedő alkotásait;	Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét.	Nyitott és érzékeny a modern stílusokra és felelősséggel kezeli a megismerteket.	Önállóan képes munkáját végezni.
Ismeri az alapanyagokat és azok beszerzésének lehetőségeit	Képes tájékozódni az alapanyag beszerzés lehetőségeiről. A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítőmennyiség harmonikus egységét alkalmazva alkot.	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő problémákat megoldja.
Tisztában van a munka-, baleset-, és tűzvédelem alapjaival	Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzéséről.	Felelősséggel törekszik az előírások jogszabály szerinti alkalmazására.	Önállóan képes munkáját végezni.
Ismeri a Kárpát-medence legjelentősebb gyékény, szalma, csuhé központjainak, tájegységeinek fonás kultúráját, a gyékény, szalma, és csuhéfonás egyetemes történeti fejlődését.	Képes alkalmazni a Kárpátmedence gyékény, szalma, és csuhétárgykészítés kultúráját, valamint technikáit saját munkáin.	Törekszik a tanult stílusok helyes alkalmazására.	Önállóan tájékozódik a különböző korszakok sajátos stílusjegyei között.
Ismeri a mintagyűjtemény készítésének szabályait.	Rendelkezik megfelelő mennyiségű mintakincessel, melyet színezéssel, díszítő	Értékként tekint a tanult anyagok helyes alkalmazására.	A hagyományok tiszteletével önállóan alakítja ki saját stílusát.

	technikával ellátva dokumentál mintagyűjtemény formájában.		
Ismeri a fonás elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagokat.	Előkészíti és a fonásra, szövésre készítésre alkalmassá teszi a felhasználandó alapanyagokat.	Törekszik a minőségi munkavégzésre és igényes kivitelezésre.	Önállóan végzi el a feladatát.
Ismeri a termékek elkészítéséhez szükséges alapanyag és járulékos anyagok kiszámításának módját.	Képes tudása alapján a megfelelő anyagválasztásra, valamint a munkájához szükséges anyagszükséglet felmérésére.	Felelősséggel tervezi adott feladathoz az anyagszükségletet, figyel a gazdaságosságra.	Önállóan képes munkáját végezni és a felmerülő problémákat kezelni.
Tisztában van a fonható anyagok csoportosításával a díszítőtechnika stílus szerint.	A tanultak komplex alkalmazásával képes a technikák stílusai szerint csoportosítani az alapanyagokat, és ezt munkája során hasznosít.	Törekszik a minőségi munkavégzésre és igényes kivitelezésre.	Önállóan választja ki a munkájához szükséges anyagokat és az annak feldolgozásához szükséges megfelelő technikát.
Ismeri a gyékény, a szalma, és a csuhé szabályszerű technikáinak gyakorlati folyamata.	Képes kiválasztani és megvalósítani az adott megmunkálási technikát.	Az adott tárgy kivitelezése során szem előtt tartja az adott anyagra vonatkozó technológiai előírásokat.	Önállóan képes munkáját végezni és a felmerülő problémákat kezelni.
Ismeri a gyékény, szalma, és csuhé megmunkálási módjait, lehetséges mai alkalmazását ünnepi és ajándéktárgyakon.	Kiválasztja és megtervezi a technológiai folyamatot.	Az adott tárgy kivitelezése során szem előtt tartja az adott anyagra vonatkozó technológiai előírásokat.	Önállóan képes munkáját végezni.
Ismeri a gyékény, szalma, csuhémunkák készítéséhez használt eszközöket, segédeszközöket.	Törekszik az igényes, minőségi munkavégzésre.	Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.	Elkötelezett a minőségi tanulás és munkavégzés iránt.
Ismeri a terveket, műhelyrajzokat és azok értelmezését készítésének módját. Ismeri az alkalmazott motívumok megrajzolását, a műhelyrajz, sablon készítését.	Képes alkotói, megrendelői igény szerint tervet, látványtervet, tervdokumentációt készíteni és archiválni a terveket.	Törekszik az esztétikus megjelenítésre, a forma és díszítmény összhangjára. Folyamatosan fejleszti esztétikai érzékét.	Önállóan, a hagyományokat tiszteletben tartva készít egyszerűbb minta- és formaterveket.

Ismeri az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontását, azok sorrendjének meghatározását. Ismeri az alkalmazandó technikákat, kiviteli módjának meghatározását.	Képes méretkatalógust, tervdokumentációt használva (tervet értelmezve, valamint látványtervet, szakrajzot készítve) megtervezni az alkalmazott fonási, kivitelezési technikát.	Felelősséggel alkalmazza a tanultakat.	A hagyományok és a XXI. sz. követelményeit figyelembe véve készíti el önállóan munkáit.
Ismeri a munkahelyi eszközök, gépek előkészítésének módját, karbantartását, pontos beállításukat, az üzembiztonság betartását.	Betartja a műhelymunka szabályait, az eszközhasználati és munkavédelmi előírásokat.	Elkötelezett a munkakörnyezetére és az előírásokra tudatosan figyel.	Felelősséggel betartja a termékkészítésre vonatkozó munkabiztonsági előírásokat.
Ismeri a minőségellenőrzés szempontjait a termék eladásra való előkészítésének elemeit, szabályait. A tervek dokumentációját.	Képes ellenőrizni a termék minőségét, előkészíteni a terméket eladásra, Tervdokumentációt készíteni.	Törekszik az eladásra szánt termék, valamint a dokumentációjának minél tökéletesebb előkészítésére.	Felelősséggel végzi önállóan munkáját.

4. A képzésbe való bekapcsolódás feltételei:

- 4.1. iskolai végzettség: alapképzésű iskolai végzettség
- 4.2. egészségügyi alkalmasság: szükséges
- 4.3. egyéb feltétel: -

5. A képzésben való részvétel feltételei:

- 5.1. megengedett hiányzás mértéke: 30%
- 5.2. egyéb feltételek: -

6. Tervezett képzési idő óraszám: 845 óra

7. A képzés célja:

A résztvevő megszerezze mindazon kompetenciákat, amelyek a Népi kézműves (Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő) szakképesítés megszerzéséhez szükséges.

8. A képzés célcsoportja:

A gyékény szalma és csuhétárgykészítés iránt érdeklődő személyek, akik a képzésbe való bekapcsolódás feltételeivel rendelkeznek.

9. Tananyagegységek leírása

9.1. A képzés tananyagegységei:

9.1.1. A tananyagegység megnevezése: Népi kézműves vállalkozás működtetése

9.1.2. Célja:

A leendő népi kézművesek felkészítése arra, hogy művészi szemléletükben, leendő vállalkozóként, kézművesként megalapozott tudásra tegyenek szert. Legyenek jártassak a művészetek történetében, a néprajzban, tudják, hogy szakmájuk a hagyományos kultúrában hol foglal helyet, legyen vizuális alpműveltségük, amit szakterületükön tudnak

kamatoztatni, tudják, milyen szakmai fórumok léteznek, milyen szakmai előremenetel, életpálya lehetőségeik vannak. A népi kézműves vállalkozásismerettel, marketinggel felkészülnek az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a kialakítandó, kialakított műhely gazdaságos, eredményes működtetésére.

9.1.3. Óraszám: 145 óra

9.1.4. Foglalkozások megnevezése, tartalma, óraszám, kapcsolódó munkaforma és módszer:

Témakör, munkaforma, módszer és óraszám	Témakörhöz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, témájának részletes leírása
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>1.Általános néprajz és népművészet</p> <p>Célja: a Népi kézműves szakma szakirányait a résztvevők átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben résztvevők oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemi néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.</p> <p>Munkaforma: kontaktóra: frontális, csoportos.</p> <p>Módszer: magyarázat, oktatói előadás, szemléltetés</p> <p>Óraszám: 50 óra</p>	<p>Tárgyi néprajz</p> <p>Település néprajz Népi építészet Népi gazdálkodás Népi táplálkozás Kézművesség, kézműves szakmák Népvisélet és hímző kultúra</p> <p>Szellemi néprajz</p> <p>Népmesék, mondák, balladák Népi játékok Népszokások és költészetük Népzene Néptánc Népi hit és vallásosság Népi gyógyítás</p> <p>Ünnepkörök, szokások</p> <p>Tavaszi népszokások Nyári népszokások Őszi népszokások Téli népszokások Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások Gyermek a családban A játék szerepe a paraszti társadalomban</p> <p>Tájegységek néprajza</p> <p>A magyarság időbeni és térbeni tagozódása Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek Dunántúl néprajzi jellemzői Felföld néprajzi jellemzői Alföld néprajzi jellemzői Erdély néprajzi jellemzői</p>
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>2.Művészettörténet</p>	<p>Egyetemes művészettörténet</p> <p>A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei Az ókori Egyiptom művészete Az ókori Mezopotámia művészete</p>

<p>Célja: a Népi kézműves szakma tanulásában résztvevők átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A képzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.</p> <p>Munkaforma: kontaktóra: frontális, csoportos.</p> <p>Módszer: magyarázat, oktatói előadás, szemléltetés</p> <p>Óraszám: 45 óra</p>	<p>Az ókori görögök művészete Az ókori Róma művészete A románkor művészete Gótikus művészet Reneszánsz művészet Barokk és rokokó művészet Klasszicista művészet A preraphaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában</p> <p>Magyar művészettörténet A honfoglalás korának művészete Románkori művészet Magyarországon Gótikus művészet Magyarországon Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk A XX. századi magyar művészet. A szecesszió A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre</p>
---	--

<p>Témakör megnevezése:</p> <p>3.Népi kézműves szakmai alapismeretek</p> <p>Célja: a népi kézműves szakma szakirányait tanuló résztvevők tájékozottak legyenek azokban a lehetőségekben, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak</p> <p>Munkaforma: kontaktóra: frontális, csoportos.</p>	<p>Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:</p> <p>Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése Élő Népművészet – Az Emberi Erőforrás Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza rendezi meg a pályázatot Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba) Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves) Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen) AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér) Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér) Népművészeti alkotóházak Néprajzi műhelyek</p>
--	---

<p>Módszer: magyarázat, oktatói előadás, szemléltetés</p> <p>Óraszám: 5 óra</p>	<p>Népművészeti műhelyek Műhelygalériák Tájházak</p> <p>Szakmai előmenetel</p> <p>Elismerések, kitüntetések: Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti) Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig) Népművészet Mestere (életpályát felölelő, adható szakmai díj) Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj) Jelentős alkotók kiemelkedő alkotásai, jelentős kortárs kézművesek</p> <p>Zsűriztetés A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni. Az értékelés után zsűriszámot kap, mely lehet HMR, MMR, HMT, MMT, minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.</p> <p>Szakmai fórumok Hagyományok Háza Népművészeti Egyesületek Szövetsége Magyar Kereskedelmi és Iparkamara további pályázatok, konferenciák</p>
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>4. Népi kézműves vállalkozás ismeret, marketing</p> <p>Célja: felkészíteni a képzésben résztvevőket az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.</p> <p>Munkaforma: kontaktóra: frontális, csoportos.</p>	<p>Népi kézműves marketing alapjai Termék, termékpolitika - piackutatás, vásárok, ajándéktárgyak, termékkatalógus, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása Árpolitika, árképzés Értékesítési politika, lehetséges értékesítési formák Kommunikáció - reklám - logo, cégér, csomagolás, honlap készítés A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái, lehetőségei, a szerzői jog szabályai</p> <p>Népi kézműves vállalkozási alapismeretek Vállalkozások lehetséges jogi formái, a vállalkozások létrehozásának, működtetésének gazdasági, jogi szabályai Pénzügyi, finanszírozási terv Stratégiai elemzés, célkitűzés, SWOT-analízis Üzleti tervezés A vállalkozás kockázatai Pénzügyi, finanszírozási terv készítése Költségszámítás, költségkalkuláció A vállalkozások adózása A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontjai, valamint berendezésének munkavédelmi, környezetvédelmi, látványossági, szakmai szempontok szerinti kialakítása;</p>

<p>Módszer: magyarázat, oktatói előadás, szemléltetés</p> <p>Óraszám: 25 óra</p>	<p>Kivitelezési- és műhelyrajz készítésének alapjai, egyezményes jelei, pontos használatuk; A raktár kialakításának és működtetésének szabályai. Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei Munka- baleset-, és tűzvédelem alapjai</p>
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>5. Rajz gyakorlat</p> <p>Célja: A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves képzésben résztvevők átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák, a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok ornamentikák formavilágát, szimbólumát.</p> <p>Munkaforma: kontaktóra: frontális, csoportos.</p> <p>Módszer: magyarázat, oktatói előadás, szemléltetés</p> <p>Óraszám: 20 óra</p>	<p>Szintan</p> <p>A látás idegrendszere, a fény érzékelése A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata Festékhordozók fajtái, tulajdonságai Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása Színharmóniák jellemzése szerkesztése Színek szimbolikája a népművészetben belül Szín kontraszt</p> <p>Ornamentika</p> <p>Ósi jelek jelképek Geometrikus ornamentikák Növényi ornamentikák Állati ornamentikák Szkíta növényi állati motívumok ornamentikák Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamentikák Románkori motívumok ornamentikák Görög kori motívumok ornamentikák Gótikus motívumok ornamentikák Reneszánsz motívumok ornamentikák Barokk motívumok ornamentikák Klasszicista motívumok ornamentikák</p> <p>Szakrajzi alapismeretek</p> <p>Szakrajz fajtái Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk A rajzlapok méretei, keretei felirat mezők Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai Sík mértani szerkesztések Méterarányok méretmegadás elemei alkalmazása Axonometrikus ábrázolás Metszetek ábrázolása anyagjelölések Kötési csomópontok ábrázolása Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása</p> <p>Térábrázolás</p> <p>Perspektivikus térábrázolás törvényei Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján Szögletes testek ábrázolása térben Íves hengeres testek ábrázolása térben Sík és térgörbe testek ábrázolása Szabadkézi rajzolás Festési technikák alkalmazása Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra</p>

	Tónusos térábrázolás Fény-árnyékhatás Szín és fény viszonyok
--	--

9.1.5 A Teljesítményt értékelő rendszer leírása:

A témakörök végén a képzésben résztvevő a témakör tartalmát átfedő vizsgát tesz vagy egyéb feladatot hajt végre az alábbiakban részletezettek szerint.

Minősítése: megfelelt vagy nem megfelelt

Témakör	Teljesítményt értékelő rendszer leírása	Minősítése	A minősítés követelménye
1.Általános néprajzi és népművészeti ismeretek	szóbeli vizsga	megfelelt vagy nem megfelelt	Megfelelt, ha a tudásszint legalább 60%-át éri el.
2.Művészettörténet	házi dolgozat (az oktató által meghatározott feladat végrehajtása)	megfelelt vagy nem megfelelt	A tanár által kiadott témák alapos, önálló kidolgozása. Megfelelt, ha a tudásszint legalább 60%-át éri el.
3.Népi kézműves szakmai alapismeretek	házi dolgozat (az oktató által meghatározott feladat végrehajtása)	megfelelt vagy nem megfelelt	Megfelelt, ha a tudásszint legalább 60%-át éri el.
4.Népi kézműves vállalkozás ismeret, marketing	házi dolgozat (az oktató által meghatározott feladat végrehajtása)	megfelelt vagy nem megfelelt	Megfelelt, ha tudásszint legalább 60%-át éri el.
5. Rajz gyakorlat	mappa elkészítése és bemutatása	megfelelt vagy nem megfelelt	Megfelelt, ha az órán kiadott feladatok kidolgozásra kerülnek, és ha a tudásszint legalább 60%-át éri el.

9.2. A képzés tananyagegységei

9.2.1. A tananyagegység megnevezése: Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítés

9.2.2. Célja:

A résztvevő képes legyen a gyékény, szalma, és csuhémunkák anyag és eszközismerete birtokában megfelelő műhelyt kialakítani, és önálló munkát végezni. Ismerje a gyékény, szalma, csuhé alapanyagok tulajdonságait, beszerzésének lehetőségeit. Tisztában legyen a munkához szükséges eszközök, szerszámok rendeltetéseszerű használatával, beszerzési lehetőségeivel. A megmunkálási, javítási, befejezési munkálatok elméleti elsajátításával alkalmas legyen a munka megszervezésére, gyakorlati elvégzésére. Tisztában legyen a munkavédelmi, tűzvédelmi szabályokkal.

9.2.3. Óraszám: 700 óra

9.2.4.Foglalkozások megnevezése, tartalma, óraszám, kapcsolódó munkaforma és módszer:

Témakör, munkaforma, módszer és óraszám	Témakörhöz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, témájának részletes leírása
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>1. Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek</p> <p>Célja: A résztvevő képes legyen a gyékény, szalma, és csuhémunkák anyag és eszközismerete birtokában megfelelő műhelyt kialakítani, és önálló munkát végezni. Ismerje a gyékény, szalma, csuhé alapanyagok tulajdonságait, beszerzésének lehetőségeit. Tisztában legyen a munkához szükséges eszközök, szerszámok rendeltetésszerű használatával, beszerzési lehetőségeivel. A megmunkálási, javítási, befejezési munkálatok elméleti elsajátításával alkalmas legyen a munka megszervezésére, gyakorlati elvégzésére. Tisztában legyen a munkavédelmi, tűzvédelmi szabályokkal.</p> <p>Munkaforma:</p>	<p>Szakirányú munkavédelmi, balestvédelmi ismeretek</p> <p>Munkavédelmi ismeretek Munkahelyek kialakítása Munkavégzés személyi feltételei Munkaeszközök biztonsága Munkakörnyezeti hatások</p> <p>A gyékényfeldolgozás anyag és eszközsükséglete</p> <p>A gyékény növény lelőhelye Beszerzési lehetőségei, gyűjtése Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint Eszközök, szerszámok: gyékénytű, sablonok, szövőkeretek ismerete Az eszközök mérete, anyaga, formája Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei Különböző munkafolyamatokhoz illeszkedő eszköz és szerszámigény Segédanyagok</p> <p>Különböző gyékény megmunkálási ismeretek</p> <p>A munkafolyamatok műveleti sorrendje Az előállítás módszerei Spiráltechnika anyag és szerszámigénye Zsinórkötés anyag, sablon, és szerszámigénye Gyékényszövés anyag, szövőkeret és szerszámigénye Bútorbekötés anyag, szerszám és vázigénye Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint</p> <p>A gyékényfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek</p> <p>A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök Eldolgozási módok ismerete Vágók, simítók Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete A szárítás módja, ideje Javítási lehetőségek munka közben és a befejezéskor Formára húzás Lesimítás Tisztítás</p> <p>A szalmafeldolgozás anyag és eszközsükséglete</p> <p>A gabonafélék termőterülete A szalma beszerzési, gyűjtési lehetőségei Kiválasztása, válogatása a feldolgozás szerint A szalmamunkák eszköz és szerszámigénye Tűk, hasítók, sablonok, mérete, formája, anyaga Az eszközök, szerszámok beszerzési lehetőségei Speciális varrógép, prés Segédanyagok</p>

<p>kontaktóra: frontális, csoportos</p> <p>Módszer: magyarázat, oktatói előadás, szemléltetés, megbeszélés, kiselőadások</p> <p>Óraszám: 20 óra</p>	<p>Különböző szalma megmunkálási ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> A munkafolyamatok műveleti sorrendje Az előállítás módszerei A spiráltechnika anyag és eszközigénye A lapos fonások/ szalmakalap, kosár, szatyor/ anyag és eszközigénye Az aratódíszek anyag és eszközigénye Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint <p>A szalmafeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök Eldolgozási módok Vágóeszközök, simítók, vasaló Speciális prés Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete Javítási lehetőségek munka közben, és a befejezéskor Formára húzás, vegyi anyaggal kezelés Tisztítás, keményítés <p>A csuhéfeldolgozás anyag és eszközszükséglete</p> <ul style="list-style-type: none"> A kukorica termőterülete A csuhé beszerzési, gyűjtési lehetőségei Kiválasztása, válogatása feldolgozás szerint Eszközök, sablonok, rámak, kaptafák anyaga, formája, mérete A formák beszerzési lehetőségei Szerszámok, speciális tűk, fogó, tömörítők beszerzési lehetősége A szerszámok rendeltetésszerű használata Segédanyagok, színezékek <p>Különböző csuhé megmunkálási ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> A munkafolyamatok műveleti sorrendje Az előállítás módszerei A csomózás anyag és szerszámigénye A sodrás anyag és szerszámigénye/ kosár, papucs, szatyor/ esetén A hármass fonás anyag és szerszámigénye A bútorbekötés eszköz,/váz/és anyagigénye Az elkészítendő tárgyak méretezése dokumentáció szerint <p>A csuhéfeldolgozás befejező műveletei, javítási lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> A munkafolyamatok befejezéséhez szükséges eszközök Eldolgozási módok Vágóeszközök, tömörítők Záródások, fülezések szabályszerű alkalmazásának ismerete Javítási lehetőségek munka közben és befejezéskor A szárítás módja, ideje Letisztázás, szükség szerint vegyi anyaggal kezelés
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>2.Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai néprajz</p>	<p>Gyékényfeldolgozás a múltban</p> <ul style="list-style-type: none"> A gyékény felhasználásának kezdetei Élet, és gazdálkodás a régi vizes területeken Vizes élőhelyek növényei Fonatmaradványok régészeti leletekben

Célja:

A résztvevő ismerje meg a fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, létrejöttüknek körülményeit, a természet-földrajzi adottságok tükrében. A Kárpát-medencében a magyar és nemzeti-ségi kézművességen belül, a gyékény, szalma, és csuhé tárgykészítés táji, etnikai területén megfelelő tájékozottságot szerezzen. Ismerje a hazai fonható anyagok felhasználásának kezdeteit, a hagyományos technikákat, forma, és motívumkincset. Tudjon a szálanyagok felhasználásának kiemelkedő központjairól, a híres mesterek, parasztspecialisták tevékenységéről. Tájékozódjon a témával foglalkozó néprajzosok kutatási eredményeiről, szakirodalomból.

Munkaforma:

kontaktóra: frontális, csoportos

Módszer:

oktatói előadás, szemléltetés,

Gyékényfelhasználás más népek kultúrájában
Gyékényhez fűződő szokások

Gyékénymunkák Kárpát-medencei táji etnikai hagyományai

Gyékénymunkák a Kárpát-medencében
Honfoglalás kori
Középkori emlékek
Cigány, és sváb gyékényesek
A hazai gyékénymunkák formai és technikai jellemzői
A gyékény felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

Híres gyékényfeldolgozó központok, mesterek

Vízparti népesség gyékényfelhasználása
Spirális technika elterjedése
A gyékényszövés híres központjai
A bútorbekötés központjai
Gyékényfonó /zsinórkötéssel/ falvak
A gyékényfonás mesterei, parasztspecialisták
Erdélyi gyékényesek

A szalmafeldolgozás kezdetei

A gabonatermesztés terjedése a történelmi múltban
A szalma (gabona) mennyiségének növekedése
A szalma felhasználása más népek kultúrájában
Szalmaleletek a régészeti kutatásokban
Gabonához, szalmához fűződő szokások

A szalmamegmunkálás a Kárpát-medencében

Szalmamunkák a Kárpát-medencében
A szárazabb területek szalmafelhasználása
Középkori szalmafelhasználás
A szalmamunkák formai és technikai jellemzői
A szalma felhasználásának változásai az utóbbi évszázadokban

Híres szalmafeldolgozó központok, mesterek

A spirális technika elterjedése hazánkban /szalmából/
A szalmakalap készítés múltja
A szalmafonó háziipar
Híres szalmakalap készítő műhelyek, központok
Erdélyi szalmakalaposok, szatyrosok
Aratódízsek elterjedése, hozzá fűződő szokások
Szalmás mesterek, parasztspecialisták

A kukorica megjelenése, a csuhéme gmunkálás kezdetei

A kukorica származása
Elterjedése a világon
A csuhé felhasználása az őshazában
A csuhé felhasználása más népek kultúrájában
A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások

Csuhéme gmunkálás a Kárpát-medencében

<p>magyarázat, megbeszélés, vetítés, kiselőadások, tanulmányút múzeum, tájház látogatás</p> <p>Óraszám: 20 óra</p>	<p>A kukorica megjelenése hazánkban A kukorica termesztésének körülményei A csuhé felhasználás kezdetei a Kárpát-medencében A kukoricához, és a csuhéhoz fűződő szokások A csuhéfonás terjedésének okai A csuhéfonás formái és technikai jellemzői /sodrás, fonás, csomózás/ A csuhéfonás változásai az utóbbi évtizedekben (évszázadban)</p> <p>Csuhéfeldolgozó központok, háziipar</p> <p>A csuhéfonó háziipar kialakulása Szatyrosok, kosarasok, papucsosok a falvakban Bútorbekötés csuhéval Határon túli erdélyi, kárpátaljai stb. csuhésok Csuhéfonó központok Magyarországon Csuhés mesterek, parasztspecialisták</p>
<p>Témakör megnevezése:</p> <p>3.Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmai gyakorlat</p> <p>Célja:</p> <p>A témakör során a résztvevők elsajátítják az alapanyagok kiválasztását, előkészítését, mennyiségük meghatározását. Megismerik, és használni tudják a mesterség szerszámain, eszközeit. A különböző fonás technikák, öltés-módok, szövés minták alkalmazásával képessé válnak hagyományokon alapuló tárgyak létrehozására. A formavilágot szem előtt tartva készítik a mai lakás és környezetkultúrába illeszthető</p>	<p>A gyékény alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése</p> <p>A gyékény alapanyag fajtái A gyékény gyűjtése tárolása A gyékény részei A gyékény előkészítése-áztatás, hasítás, darabolás Szerszámok, eszközök / kés, tű, sablonok, szövőráma/ Az eszközök rendeltetésszerű használata</p> <p>A gyékény megmunkálási műveletei: spiráltechnika, szövés, zsinórkötés</p> <p>A gyékény megmunkálása csigavonal/spirális/ technikával Öltésmódok, minták, szegések Az edények formáinak változatai használat szerint A gyékény megmunkálása szövéssel: szatyor, ponyvakészítés A gyékény megmunkálása sablonra, formára/pl. szatyor, papucs/ A sablonra készíthető tárgyak technikai megoldásai A sablonra készíthető tárgyak mintázata, díszítése Az üvegbekötés módjai Bútor- és székbecötés módszerei</p> <p>Szegések, fülek, befejező műveletek gyékénymunkáknál</p> <p>A spirális technika befejezése, szegés Fenekkarima készítés Fedél és fülkészítés, ezek változatai A szövés befejezése, levétele a rájáról Széleldolgozás, tisztázás A szövött szatyor összedolgozása, kötözése A sablonon készült termékek szegésének módjai Fülelés többféle: fonott, sodort stb.</p> <p>A szalma alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése</p> <p>A szalma /gabona/ fajtái A szalma gyűjtése, tárolása A szalma részei A szalma előkészítése darabolás, áztatás, hasítás, vasalás Szerszámok, eszközök /tűk, hasítók, sablonok/ Az eszközök rendeltetésszerű használata</p> <p>A szalma megmunkálási műveletei: spiráltechnika, lapos fonás, aratódfsz készítés</p>

XXI. századi igényeknek is megfelelő funkcionális kézműves tárgyaikat. Megtapasztalják az anyag- forma- funkció díszítmény összefüggéseit, képessé válnak igényes és önálló munkára. A munka során megismerik a műhely használatának a szabályait, valamint, a munka-és balesetvédelmi előírásai.

Munkaforma:

Kontaktóra: egyéni, páros, csoportos műhelymunka, 80 óra alkotótábor keretében.

Nem kontaktóra: önálló munka és témafeldolgozás.

Módszer:

Kontaktóra: szemléltetés, magyarázat, megbeszélés, a technikák tanár általi bemutatása, vetítés, műhelylátogatás

Nem kontaktóra: irányított egyéni gyakorlat, kiadott feladat végrehajtása a tananyagegység tartalmában leírtak szerint (Egyéni irányított otthoni munkavégzés)

Óraszám: 540 óra

Szalmamegmunkálás spirális technikával
Öltésmódok, formák változatai
Szalmafonatok változatai, lapos fonás többágú szalmából
Szalmamegmunkálás sablonra a lapos fonatokból, fűzéssel/szatyor/
A fonatok kézi összevarrásával/ kalap, kosár/
Speciális kalapvarrógép használata
Aratódíszek fonástechnikái
Aratódísz elemeinek összeállítása

Szegések, fülek, befejező műveletek szalmamunkáknál

A szalma spirális technika befejezése, szegés
Fenekkarima készítés
Fedél vagy fülkészítés, ha szükséges
A kalap összevarrása után formára igazítás, préselés
Fehérités, enyvezés
Szatyor, kosár fűlézése, tisztázása
Az aratódíszek tisztázása, akasztó készítés

A csuhé alapanyag és eszközök kiválasztása, előkészítése

A csuhé / kukorica/ fajtái
A csuhé alapanyag gyűjtése, tárolása
A csuhé részei minőség szerint
Előkészítése válogatás, áztatás, hasítás
Fehérités, vagy színezés
Szerszámok: tűk, horog, fogó
Eszközök: sablonok, keretek, szegek, mérőeszközök
A szerszámok, eszközök rendeltetésszerű használata

A csuhé megmunkálási műveletei: sodrás, csomózás, fonás

A csuhé megmunkálása sodrással sablonra, kaptafára /tárolók, kosár/
Szögbeosztás, a kaptafa méretezése
A kaptafára húzás szabályai
A mintázások, fűzések rendszere
Üveg bekötése
Csuémunkák csomózással, tű segítségével
Csuémunkák fonással a fonatok összevarrásával,
Vagy kaptafára felhúzással
Bütor-/szék ülőlap/ befonása

Szegések, fülek, befejező műveletek csuhémunkáknál

A csuhémunkák szegésének típusai
A késztermék kiszárítása
Levétel a kaptafáról
Fülkészítés sodrással vagy fonással
Letisztázás, szükség esetén fehéritő lemosás /vagy. füstölés/

Egyéni irányított otthoni munkavégzés: 140 óra

Az elkészítendő fonott tárgyak és hozzájuk kapcsolódó egyes munkafázisok önálló, otthoni elvégzése a gyakorlati képzés során a műhelyben elsajátított tudás, ismeretek, képesség segítségével.
A képzés során elkészítendő fonatok, kosárfélék az otthoni munkavégzés beszámítható óraszám, a beszámíthatóság követelményei tárgyanként:

ebből egyéni, irányított
otthoni munkavégzés:
140 óra

Gyékény:

1.Lapos fonások különböző mintákkal, szögletes és kerek forma
beszámítható óra: 5 óra
beszámíthatósági követelmény: jó alapanyag választással, szépen kivitelezett fonatok

2. Doboz sablonra készíthető négyzetes fonással, szegéssel
beszámítható óra: 5 óra
beszámíthatósági követelmény: szabályos forma, sűrű fonat

3.Fonott kerek kosár, oldalán mintával, szegéssel
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: szabályos forma, szép toldás és szegés

4. Üvegbekötés többféle minta felhasználásával saját tervezéssel
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: a minták harmonikus illesztése,
minőségi kivitelezése

5. Szakajtó csigavonal technikával ritka szemesen
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: hagyományos csonka kúpforma, szabályos
öltések

6.Párszárító hosszúszemes technikával
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: szabályos forma és öltésmód,
díszszegés készítése

Szalma:

7.Lapos fonatok változatai, gyakorlása
beszámítható óra:10 óra
beszámíthatósági követelmény: szabályos fonatok lesimítva egyenletes öltésmód

8.Lapos fonatból kosár összevarrása /5-vagy 7-es fonat/
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: egyenletes öltésmód, láthatatlan toldások

9.Aratódíszek boronák, csigák készítése-több féle forma
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: szépen kivitelezve, ép, jól megválasztott
alapanyagból

Csuhé:

10.A csuhé színezése növényekkel
beszámítható óra: 5 óra
beszámíthatósági követelmény: megfelelő növényvel természetes árnyalat
létrehozása, segédanyagok alkalmazása

11.Alátétkészítés hurkolással szöges formára
beszámítható óra: 10 óra
beszámíthatósági követelmény: jó anyagválasztás, szabályos sodrás

12. Kosárkészítés sodrással különböző minták (rozmaryingos, gyöngyöcskés)

<p>legalkalmasabb módja a rajz, a rajzos tervezés, és dokumentálás. Nem minden helyszínen/múzeumban/ megengedett a technikai eszközök/fotó, videó/ használata, ezért a rajz alapjaival is meg kell ismertetni a tanulókat. A tárgyi rekonstrukciónál a pontos méretezést a műhelyrajzokon jelölhetik. A tárgyak minta-elemeit, a mintázás lépéseit fázisrajzokkal ábrázolhatják. Az új formák kitalálásához grafikai eszközökkel készítenek vázlatokat, amelyek pontosításából kialakulhatnak a végleges tervek.</p> <p>Munkaforma: <u>Kontaktóra:</u> egyéni, páros, csoportos műhelymunka. <u>Nem kontaktóra:</u> önálló munka és témafeldolgozás.</p> <p>Módszer: <u>Kontaktóra:</u> szemléltetés, magyarázat, megbeszélés, kiselőadások, gyakorlati feladatmegoldás <u>Nem kontaktóra:</u> irányított egyéni gyakorlat, kiadott feladat végrehajtása a tananyagegység tartalmában leírtak</p>	<p>Minták tervezése kockás vagy milliméterpapíron</p> <p>Gyékénymunkák tervei, tervdokumentáció Tervek, vázlatok szabadkézi rajzai Látványrajz a kész tárgyról Vetületi rajz dokumentáció Méterezés</p> <p>A szalmamunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés Szabadkézi rajz az egész tárgyról vagy részletéről Térbeli ábrázolás a perspektíva szabályai Axonometrikus ábrázolás Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel</p> <p>A szalmamunkák mintarajzai A spirális technika öltésrajzai A lapos fonások mintái, fázisrajzai A szalmamunkák egyes elemeinek/ fülek, fogók/ ábrázolása Az aratódíszek készítésének fázisrajzai, mintarajzai</p> <p>A szalmamunkák tervei, tervdokumentáció Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal Látványrajz a kész tárgyról Vetületi rajz dokumentáció Méterezés</p> <p>A csuhémunkák látvány és műhelyrajzai, méretezés Szabadkézi rajz az egész tárgyról, és részletéről Térbeli ábrázolás, a perspektíva szabályai Axonometrikus ábrázolás Műhelyrajz, vetületi ábrázolás méretekkel</p> <p>A csuhémunkák mintarajzai Tervek, vázlatok szabadkézi rajzzal Látványrajz a kész tárgyról Vetületi rajz dokumentáció Méterezés</p> <p>Egyéni irányított otthoni munkavégzés: 100 óra</p> <ol style="list-style-type: none"> Mintagyűjtemény készítése gyékény, szalma, és csuhémunkákról, szakirodalomból, múzeumi anyagokból (fotó is lehet) beszámítható óra: 20 óra beszámíthatóság követelménye: rendszerezett gyűjtemény Vetületi és látványrajz fonott gyékénykosárról, szakajtóról, szövött gyékénymunkáról beszámítható óra: 15 óra beszámíthatóság követelménye: a vetületi, illetve a látványrajz szabályait betartva készüljön Gyékénymunkák mintarajzai, fázisrajzok beszámítható óra: 5 óra beszámíthatóság követelménye: jól követhető rajzok
---	--

<p>szerint (Egyéni irányított otthoni munkavégzés)</p> <p>Összesen: 120 óra</p> <p>ebből egyéni, irányított otthoni munkavégzés: 100 óra</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. Fülek záródások ábrázolása rajzzal beszámítható óra: 5 óra beszámíthatóság követelménye: az ábrázolások jól követhetőek legyenek 5. Vetületi és látványrajz szalmakalapról vagy kosárról, aratódíszekekről beszámítható óra: 15 óra beszámíthatóság követelménye: a vetületi és látványrajz szabályait betartva készüljön 6. Szalmamunkák mintarajzai, fonatok fázisrajzai beszámítható óra: 5 óra beszámíthatóság követelménye: jól követhető rajzok 7. Csuhékosár, és szatyor, látvány, és vetületi rajza beszámítható óra: 15 óra beszámíthatóság követelménye: a vetületi és látványrajz szabályait betartva készüljön 8. Sodrott csuhé munkák mintáinak rajzi ábrázolása beszámítható óra: 5 óra beszámíthatóság követelménye: jól követhető rajzok 9. Csomózós csuhémunkák mintázási lehetőségeinek ábrázolása beszámítható óra: 5 óra beszámíthatóság követelménye: jól követhető rajzok 10. Saját tervrajzok készítése a tanultak alapján beszámítható óra: 10 óra beszámíthatóság követelménye: a tervek új ötleteket tartalmazzanak
---	---

9.2.5. Teljesítményt értékelő rendszer leírása:

A témakörök végén a képzésben résztvevő a témakör tartalmát átfedő vizsgát tesz, vagy egyéb feladatot hajt végre az alábbiakban részletezettek szerint.

Minősítése: megfelelt vagy nem megfelelt

Témakör	Teljesítményt értékelő rendszer leírása	Minősítése	A minősítés követelménye
1. Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő szakmai ismeretek	a tananyagegység tartalmát átfedő írásbeli teszt	megfelelt vagy nem felelt meg	Megfelelt, ha a tudásszint legalább 70%-át éri el
2. Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő szakmai néprajz	házi dolgozat beadása	megfelelt vagy nem felelt meg	a megismert információ-szerzési módszerek alkalmazásával készült a dolgozat, a választott témát átfogóan, részletesen, logikus felépítésben tárgyalja, az előzetesen megbeszélte terjedelmi, tartalmi elvárásoknak megfelel a

			munka, terjedelme: min. 30000 leütés
3. Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő gyakorlat	a résztvevőknek előre meghatározott, a témakörben tanult munkadarabokat kell bemutatnia, amit az oktató értékkel	megfelelt vagy nem felelt meg	a gyékény, szalma és csuhétárgykészítés alapelveit figyelembe véve megtervezett, mai kornak megfelelő gyékény, szalma, és csuhémunkák. Megfelelő az anyagválasztás, érvényesül a forma- anyag- funkció harmóniája, a kidolgozás technikailag megfelelő, a technológiai sorrend helyes, a kész munka formájában, arányaiban megfelelő, díszítménye illeszkedik a gyékény szalma és csuhé hagyományainak rendszerébe, és egyben megfelel a mai esztétikai igényeknek is
4. Gyékény, szalma és csuhétárgykészítés szakmai rajz gyakorlat	mappa összeállítása az elkészített rajzokból, tervekben, technológiai leírásokból, termékfotókból	megfelelt vagy nem felelt meg	a képzés során elkészített látvány-, motívum- és műhelyrajzokat, technológiai leírásokat hiánytalanul, a szakmai rajz gyakorlat követelményrendszerének megfelelő minőségben (arányok, méretezés, színhasználat) tartalmazza a dokumentáció

9. Maximális csoportlétszám:
12 fő

10. Képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása (a képzésben részt vevő személy tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái)

- amennyiben a résztvevő kéri megszerzett tudásának beszámítását, a már meglévő tudása előzetesen értékelésre kerül „előzetes tudásszint felmérése” tevékenység keretében.
- a képzés során az oktatók visszajelzésekkel, javaslatokkal, tanácsokkal segítik a tanulási folyamatban a résztvevőt, törekedve a tanulási hibák és nehézségek feltárására, tudatosítva a lehetséges problémák okát.
- szummatív jelleggel témakörönként meghatározott módon történik az értékelés
- Vizsgaremek, elkészítése:
A vizsgaremek a képzés ideje alatt a három alapanyag felhasználásával készült alkotásokat tartalmazza. Ezek a vizsgakiállításon bemutatásra kerülnek.
A vizsgaremek tárgyai (7 db): szövött gyékényszatyor és szakajtó /tároló/ gyékényből, aratókoszorú-dísz többféle elemből, fonott tároló szalmából, csuhészatyor, csuhé/kosár/tárolódoboz sodrással különböző mintával, gyékénnyel vagy csuhéval bekötött szék

A vizsgaremeket a képző intézmény által kijelölt oktató vagy más szakértő külső személy értékeli.
Értékelése: megfelelt vagy nem felelt meg.

11. A képzésről, a képzés egyes tananyagegységeinek elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei

A képzés egyes tananyagegységeinek elvégzéséről a résztvevő igazolást kérhet, kiadásának feltétele, hogy a maximális hiányzást, illetve a felnőttképzési szerződésben vállaltakat betartotta és a tananyagegységhez tartozó számonkérésen megfelelt.

Képzés elvégzéséről szóló igazolás (Tanúsítvány) kiadásának feltételei:

- maximális (30%) hiányzás betartása
- a tananyagegységekhez tartozó teljesítmény-értékelő rendszer szerinti vizsgák sikeres letétele (megfelelt minősítés)
- megfelelt minősítésű vizsgaremek.

12. A képzési program végrehajtásához szükséges személyi feltételek és ezek biztosításának módja

Személyi feltételek:

- felsőfokú szakirányú tanári végzettség vagy
- valamely felsőfokú végzettség és legalább középszintű szakirányú szakképesítés és 3 év szakmai gyakorlat
- gyakorlati jellegű képzési rész esetén legalább középszintű szakirányú végzettség és 5 év szakmai gyakorlat.

Biztosítás módja: megbízási szerződéssel vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonnyal

13. A képzési program végrehajtásához szükséges tárgyi feltételek és ezek biztosításának módja

Tárgyi feltételek:

- Tantermi/elméleti képzés esetén a résztvevői létszámnak megfelelő számban asztalok, székek, ezenkívül tábla vagy flipchart, laptop, projektor
- Műhelyben/Gyakorlati képzés esetén

tágas, világos, jól szellőztethető, vizes munkafolyamatok végzésére alkalmas padlózatú szakmai tanműhely

Berendezési tárgyak:

- asztalok
- székek
- iskolai tábla
- szekrények, polcok, fiókok, tárolók - zárható szekrény az emberi szervezetre káros, mérgező segédanyagok tárolására, polcrendszer a félkész termékeknek,
- jól szellőző, száraz, a tanműhelyhez közeli alapanyagraktár, valamint készáru raktár
- vizes blokk - hideg-, melegvíz vételi lehetőség, valamint áztatókád (minimum: (140 cm x 55 cm x 40 cm)

Szerszámok, eszközök:

- a szakma gyakorlásához szükséges alapvető kéziszerszámok (különbféle típusú vágóeszközök, varróeszközök- különféle tűk, cérnák, gyékénytű, horog, tömörítő fák-a tanulólétszámnak megfelelő számú)
- kisebb áztatóedények, tálak

- gyékényszövőszékek, prés vagy vasaló eszköz
- fa sablonok, rámak, keretek, kaptafák a különféle tárgytipusok elkészítéséhez
- rajzeszközök, mérőeszközök, mintadarabok
- nehezékek, kalapács, fogó, rézszög

Tervezőeszközök, szakirodalom:

- az elméleti és gyakorlati oktatást segítő szemléltető eszközök
- rajzeszközök (pl. rajztábla, ceruzák, vonalzó)
- szakmai és néprajzi könyvek, albumok, szakirodalom

Alapanyagok

- gyékény-különböző méretben és fajta szerint
- csuhé-különböző méretben és fajta szerint
- szalma-különböző méretben és fajta szerint
- sás, káka, rafia

Biztosítás módja: saját tulajdon vagy bérleti szerződés, illetve egyéb tárgyi feltételek biztosítására vonatkozó megállapodás alapján

Minősítés tényének megállapítása

Minősítés helye, ideje: Jászágó, 2022.01.31.

Minősítő szakértő: Dobos Gergely

Minősítő szakértői nyilvántartási száma: FSZ /2020/000091

.....
Both Miklós főigazgató
intézmény képviselőjének aláírása

.....
Dobos Gergely
szakértő aláírása

Szakértői vélemény

Képzési program megnevezése:

Népi kézműves (Gyékény, szalma, és csuhétárgykészítő)
Programkövetelmény azonosító száma: 02143005

Képző intézmény megnevezése:

Hagyományok Háza
Engedélyszám: E/2020/000301

Megállapítások:

A képzési program az alábbiaknak megfelel:

A képzési program tartalma megfelel a felnőttképzési törvényben előírtaknak, valamint a szakképzésről szóló törvénynek és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletnek

A képzési programban meghatározott tartalommal, feltételekkel és módon, valamint a képzéssel érintett célcsoport számára megszerezhető a képzési programban megjelölt kompetenciák.

Több oldalból álló képzési program esetén – a képzési program minden oldala folyamatos oldalszámozással van ellátva

Minősítés helye és ideje: Jászágó, 2022.01.31.

Felnőttképzési szakértő neve (és szakértői száma): Dobos Gergely (FSZ/2020/000091)

Aláírás

